

LBRIS

We know
books

Jurnalul psihanalitic al unei tinere fete

cu o introducere de Sigmund Freud

Traducere, note și postfață
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX

Concepția grafică a colecției: Mădălina Pricop
Coperta I: „Edwardian Coiffures“, 1909,
fotografie din arhiva Duke Library

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HUG-HELLMUTH, HERMINE (ed.)

Jurnalul psihanalitic al unei tinere fete / Hermine Hug-Hellmuth (ed.) ; introd. de Sigmund Freud, trad. note și postfață de Lucian Pricop / București : Cartex, 2021
ISBN 978-606-8893-99-0

- I. Hug-Hellmuth, Hermine (ed.)
II. Freud, Sigmund (introd.)
I. Pricop, Lucian (trad. ; postfață)

159.9

Cuprins

Notă asupra ediției / 7

Introducere de Sigmund Freud / 9

[Avertisment] / 10

Capitolul I. Primul an

(de la unsprezece la doisprezece ani) / 11

Capitolul al II-lea. Al doilea an

(de la doisprezece la treisprezece ani) / 69

Capitolul al III-lea. Al treilea an

(de la treisprezece la paisprezece ani) / 137

Capitolul al IV-a. Ultima jumătate de an

(de la paisprezece la paisprezece ani și jumătate) / 213

Notă redacțională / 268

Despre originile (ficționale) ale psihanalizei copilului
(postfață de Lucian Pricop) / 269

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- O.P. 4, C.P. 184, București

[Avertisment]¹

În pregătirea pentru publicare a acestor pagini, editorul nu a accentuat nimic, nu a adăugat nimic și nu a suprimat nimic. Singurele modificări pe care le-a făcut au fost importante pentru a ascunde identitatea scriitorului și a altor persoane menționate în document. În consecință, numele de familie, prenumele și numele locurilor au fost schimbate. Aceste modificări au permis autorului original al jurnalului să-mi îngăduie să-l pun la dispoziția liberă a cititorilor.

Nu s-a încercat corectarea erorilor gramaticale și a altor stângăcii stilistice. În cea mai mare parte, acestea nu trebuie considerate expresia incapacității unui copil de a controla limba. Mai degrabă trebuie să fie privite ca manifestări ale tendințelor afective, ca erori de funcționare cauzate de influența inconștientului.

Editorul

*Capitolul I***Primul an**
(de la unsprezece la doisprezece ani)

¹ Acest text, pe care noi l-am numit „Avertisment“, însoțea textul ediției din 1923 și a fost redactat în calitate de editor de Hermine Hug-Hellmuth. (*n.t.*)

12 iulie, 19... Hella și cu mine scriem un jurnal. Amândouă am fost de acord ca, atunci când vom merge la liceu, să scriem în jurnal în fiecare zi. Dora ține și ea un jurnal, dar se înfurie dacă mă uit la ei. Eu o numesc pe Helene „Hella“ și ea îmi spune „Rita“; Helene și Grete sunt atât de vulgare. Dora își spune „Thea“, dar eu continui să-i spun „Dora“. Ea zice că copiii mici (adică eu și Hella) nu ar trebui să țină un jurnal. Spune că vor scrie astfel o mulțime de prostii. Nu mai multe decât în al ei și al lui Lizzi.

13 iulie. Trebuia să începem să scriem abia după vacanță, dar, cum amândouă plecăm, începem de acum. Așa vom ști ce am făcut în vacanță.

Alaltăieri am avut un examen de admitere, a fost foarte ușor, la dictare am făcut doar o greșeală: am scris *ihn* fără *h*. Doamna a spus că nu contează, am avut doar o scăpare. Asta este destul de adevărat, pentru că știu destul de bine că *ihn* are un *h* în interior. Amândouă eram îmbrăcate în alb, cu panglici de culoare roz, și toată lumea credea că suntem surori sau măcar verișoare. Ar fi foarte frumos să am o verișoară. Dar e mai frumos să am o prietenă, pentru că ne putem spune totul una alteia.

14 iulie. Doamna a fost foarte drăguță. Datorită ei, Hella și cu mine regretăm că nu mergem la o școală secundară. Așa, în fiecare zi, înainte de începerea lecțiilor, am fi putut discuta cu ea în sala de clasă. Dar suntem tare încântate datorită celorlalte fete. Cineva este mai important atunci când merge la liceu și nu

14 Primul an (de la unsprezece la doisprezece ani)

doar la gimnaziu. De aceea fetele sunt furioase. „Se umflă în pene de mândrie“ (asta e ceea ce spune sora mea despre mine și Hella, dar nu este adevărat). „Cele două liceence“ a spus doamna când am plecat. Ne-a spus să-i scriem de la țară. Așa voi face.

15 iulie. Lizzi, sora Hellei, nu este atât de îngrozitoare ca Dora, este întotdeauna atât de drăguță! Astăzi ne-a dat fiecareia cel puțin zece creme de ciocolată. E adevărat că Hella îmi spune deseori: „Nu o cunoști ce bestie poate fi. Sora ta este, în general, foarte drăguță cu mine.“ Desigur, este foarte amuzant modul în care vorbește întotdeauna despre noi ca despre cei mici sau copiii, ca și cum ea însăși nu ar fi fost vreodată copil, și chiar un pic mai mică decât suntem noi. În plus, suntem la fel ca ea acum. Ea este în clasa a patra și noi suntem în clasa întâi.

Măine mergem la Kaltenbach în Tirol. Sunt teribil de nerăbdătoare. Hella a plecat în Ungaria la unchiul și mătușa ei, împreună cu mama ei și Lizzi. Tatăl ei e la manevre.

19 iulie. E foarte greu să scrii în fiecare zi de vacanță. Totul este atât de nou și nu am timp pentru a scrie. Locuim într-o casă mare în pădure. Dora și-a ales veranda din față ca să scrie. În spatele casei sunt niște roiuri oribile de musculițe; totul e înnegrit de musculițe. Urăsc muștele și alte chestii de felul ăsta. Nu suport să fiu alungată de pe veranda din față. Nu o să accept. În plus, tata a spus: „Nu vă certați, copii!“ (Și ea e *copii!*!) Are dreptate. Își dă niște aere pentru că va împlini paisprezece în octombrie. „Verandele sunt proprietate comună“, a spus tata. Tata e mereu atât de drept. Nu o lasă niciodată pe Dora să se dea mare în fața mea, dar mama o favorizează deseori pe Dora. Îi scriu Hellei. Ea încă nu mi-a scris.

21 iulie. Hella mi-a scris patru pagini și o scrisoare atât de veselă. Nu știu ce m-aș face fără ea! Poate va veni aici în august sau poate voi merge eu să stau cu ea. Cred că aș prefera să merg să stau cu ea. Îmi place să fac vizite lungi. Tata a spus: „Vom vedea“, iar asta înseamnă că mă va lăsa să plec. Când tata și mama spun „Vom vedea“ înseamnă „Da“; dar ei nu vor spune „Da“, astfel încât, dacă nu se întâmplă, să nu pot zice că nu s-au ținut de cuvânt. Tata chiar mă lasă să fac ce-mi place, dar nu și mama. Totuși, dacă o să fac exerciții la pian în mod regulat, poate mă va lăsa să plec. Trebuie să merg la plimbare.

22 iulie. Hella a scris că eu, neapărat, trebuie să scriu în fiecare zi, întâi că trebuie să țin o promisiune și că am jurat să scriu în fiecare zi. Eu...

23 iulie. E îngrozitor! Mai ales că nu am timp. Ieri, când am vrut să scriu a trebuit să se facă curat în cameră și D. a fost în foisor. Înainte de asta nu am scris *nicium* cuvânt și, pe veranda din față, toate paginile mele au fost luate de vânt. Scriem pe pagini libere. Hella crede că e mai bine pentru că atunci nu trebuie să smulgi nimic. Dar ne-am promis una alteia să nu aruncăm nimic și să nu rupem nimic. De ce am face-o? Unei prietene poți să-i spui totul. Unei prietene drăguțe, dacă găsești una... Ieri, când am vrut să merg în foisor, Dora s-a holbat la mine cu sălbăticie, spunând: „Ce vrei?“ Ca și cum și foisorul i-ar aparține, așa a vrut să-și ia veranda din față pentru ea. E cu adevărat îngrozitoare.

Ieri după-amiază am fost pe Kolber-Kogel. A fost minunat. Tata a fost extrem de vesel și am aruncat unul spre altul cu conuri de pin. A fost vesel. Am aruncat unul în Dora și am lovit-o pe bustul ei căptușit. A scos un țipăt puternic și i-am spus cu voce tare că nu-l poate simți *acolo*. A trecut pe

16 *Primul an (de la unsprezece la doisprezece ani)*

lângă mine spunându-mi: „Vaco“! Nu contează, pentru că știu că a înțeles... Aș vrea să aflu despre ce scrie în fiecare zi pentru Erika și ce scrie în jurnalul ei. Mama nu era în apele ei și a rămas acasă.

24 iulie. Azi e duminică. Îmi plac duminicile. Tata spune: „Voi, copiii, aveți duminici în fiecare zi“. Asta e destul de adevărat în vacanțe, dar nu și în alte momente. Țăranii, soțiile și copiii lor sunt foarte veseli, poartă rochii tiroleze, precum cele pe care le-am văzut la teatru. Azi, avem rochiile noastre albe și mi-am făcut o pată mare de cireșe pe a mea, nu intenționat, ci pentru că m-am așezat pe niște cireșe căzute. Așa că, în după-amiaza asta, când ieșim la plimbare, trebuie să port rochia roz. Cu atât mai bine, pentru că nu-mi place să fiu îmbrăcată exact la fel ca Dora. Nu văd de ce toată lumea ar trebui să știe că suntem surori. Să-i facem pe oameni să creadă că suntem verișoare. Nici ei nu-i place; și vrea să știu de ce.

Oswald vine într-o săptămână și sunt foarte încântată. E mai mare decât Dora, dar pot oricând să mă înțeleg cu el. Hella scrie că ea consideră că este plictisitor fără mine; și pentru mine fără ea.

25 iulie. I-am scris azi lui Fraulein Pruckl. Stă în Achensee. Aș vrea s-o văd. În fiecare după-amiază facem baie și apoi mergem la o plimbare. Dar azi a plouat permanent. Ce plictisitor. Am uitat să-mi aduc cutia cu culori și nu am voie să citesc toată ziua. Mama spune că dacă-ți înghiți toate cărțile acum nu vei mai avea nimic de citit. E adevărat, dar nici măcar nu mă pot duce să mă dau în leagăn.

După amiază. Trebuie să mai scriu. M-am certat oribil cu Dora. Spune că m-am jucat cu lucrurile ei. Totul pentru că e atât de dezordonată. Ca și cum m-ar putea interesa lucrurile

ci. Ieri, i-a lăsat scrisoarea Erikăi pe masă, și tot ce am citit a fost: „El e la fel de chipeș ca un zeu grec“. Nu știu cine este „el“ pentru că a venit exact în acel moment. Probabil că Krail Rudi, cu care joacă mereu tenis. În ceea ce privește frumusețea, ei bine, fiecare cu gusturile proprii.

26 iulie. E un lucru bun că mi-am adus trusoul păpușilor. Mama a spus: „Te vei bucura să-l ai în zilele ploioase.“ Bineînțeles că sunt mult prea mare să mă joc cu păpușile, dar, chiar dacă am 11 ani, încă pot face haine păpușilor. Și învăț să fac ceva în acest timp, iar când termin mă bucur de acel lucru. Mama mi-a dat niște materiale și le-am pus împreună. Apoi, Dora a intrat în cameră și a spus „Oh, copilul a cusut lucruri pentru păpuși ei.“ Ce neobrăzare, ca și cum ea nu s-ar fi jucat vreodată cu păpușile. În plus, nu mă mai joc cu păpușile. Când s-a așezat lângă mine am cusut atât de grăbită încât i-am făcut o zgârietură mare pe mână, și i-am spus: „Vai, îmi pare rău, dar te-ai așezat prea aproape“. Sper că va ști de ce am făcut-o cu adevărat. Bineînțeles că se va duce să mă pârască mamei. Las-o. Ce drept are să-mi spună copil?! Oricum are o zgârietură roșie chiar pe mâna dreaptă unde poate vedea toată lumea.

27 iulie. Sunt atât de multe fructe aici. Mănânc zmeură și agrișe toată ziua și mama spune că de aceea nu am poftă de mâncare. Dar Dr. Klein spune mereu că fructele sunt atât de sănătoase. De ce ar trebui să fie nesănătoase dintr-o dată? Hella zice mereu că atunci când cuiva îi place ceva teribil de mult, este întotdeauna certat pentru asta până când se satură de el. De multe ori Hella se enervează pe mama sa, iar apoi mama ei spune: „Noi facem atâtea sacrificii pentru copiii noștri și ei ne răsplătesc cu nerecunoștință.“ Aș vrea să știu ce sacrificii fac. Cred că copiii sunt cei care fac sacrificiile.

18 Primul an (de la unsprezece la doisprezece ani)

Când vreau să mănânc agrișe și nu am voie, sacrificiul este *al meu*, nu *al mamei*. I-am scris toate astea Hellei. Fraulein Pruckl mi-a scris. Mențiunea de pe scrisoarea ei către mine a fost splendidă, „Fraulein Grete Lainer, Lyzealschulerin (liceană)“. Desigur, Dora a trebuit să știe mai bine decât oricine altcineva, și a spus că, în clasele superioare de la a patra în sus (pentru că ea este în a patra) ei scriu „Lyzeistin“. A spus: „Oricum, în vacanță, înainte ca o fată să participe la prima clasa ea nu este încă o Lyzealschulerin“. Apoi, tata a adăugat, spunând că *noi* (n-am început eu) trebuie să încetăm această ceartă veșnică; chiar nu mai suportă. Are dreptate, dar ceea ce a spus el nu va face vreun bine, pentru că Dora va fi la fel. Fraulein Pruckl mi-a scris că a fost *încântată* că i-am trimis o scrisoare. De îndată ce am timp vrea să-i scriu din nou. Dumnezeu, întotdeauna am timp pentru *ea*. Îi voi scrie din nou în seara asta după cină, ca să n-o las să aștepte.

29 iulie. Pur și simplu nu am putut scrie ieri. Familia Warth a sosit și a trebuit să-mi petrec toată ziua cu Erna și Liesel, deși a plouat toată ziua. Ne-am distrat de minune. Ei știu o mulțime de jocuri și am jucat pentru dulciuri. Am câștigat 47 și i-am dat cinci Dorei. Robert este deja cu mai mult de un cap mai înalt decât noi, vreau să spun decât Liesel și decât mine; cred că are 15 ani. Îmi spune Fraulein Grete și mi-a dus pelerina pe care mama mi-a trimis-o din cauza ploii și m-a condus acasă după cină.

Măine e ziua mea și toată lumea a fost invitată, iar mama a făcut cremă de căpșuni și vafe. Ce minunat!

30 iulie. Azi e ziua mea. Tata mi-a oferit o umbrelă de soare splendidă cu o bordură cu flori și materiale de pictură, iar mama mi-a luat un album imens de cărți poștale pentru 800 de cărți și povești pentru fete, iar Dora mi-a dat o cutie frumoasă

pentru hârtie; mama a făcut un tort de ciocolată pentru prânz, precum și cremă de căpșuni. Primul lucru de dimineață: familia Warth mi-a trimis trei felicitări de ziua mea. Și Robert a scris pe a lui: „Cu cel mai profund *respect*, *fidelul tău R.*“. E minunat să ai o zi de naștere, toată lumea este atât de amabilă, până și Dora. Oswald mi-a trimis un cuțit pentru hârtie, mânerul este un dragon și lama pare că e o flacără ieșindu-i din gură; sau poate lama este limba sa, nu se poate spune sigur. De ziua mea nu a plouat. Tata spune că m-am născut sub o stea norocoasă. Asta mi se potrivește, ce minunat!

31 iulie. Ieri a fost de vis. Am murit de răs. Am fost întotdeauna în echipă cu Robert și „oh“, lucrurile pe care le-am făcut împreună, nu în realitate desigur, ci doar în scris: sărutat, îmbrățișat, rătăcit în pădure, scăldat împreună; *oh!* nu aș face asta! Nu, asta nu se va întâmpla, este imposibil! Apoi ne-am ciocnit paharele de cinci ori și Robert a vrut să bea vin, dar Dora a spus că asta nu va face niciodată! Adevărata problemă era cu totul alta. Întotdeauna se înfurie dacă trebuie să joace a doua mână cu mine și ieri am fost cu siguranță prima.

Acum trebuie să scriu un cuvânt despre ziua de azi. Vremea a fost splendidă. Am fost în Tiefengraben cu familia Warth, unde cresc o mulțime de căpșuni sălbatice. Robert a cules tot ce-i mai bun pentru mine, spre marea enervare a Dorei, care a trebuit să și le culeagă singură. Într-adevăr, aș prefera să le culeg singură, dar când altcineva le alege pentru cineva *din dragoste* (asta a spus Robert), atunci acela este fericit că le-a ales pentru celălalt. În afară de asta, am cules unele singură și le-am dat pe cele mai multe tatei și câteva mamei. La ceaiul de după-amiază pe care l-am luat la Flischberg, a trebuit să stau lângă Erna și nu lângă Robert. Erna este destul de plictisitoare. Mama spune că este *anemică*; sună teribil de interesant, dar nu știu exact ce înseamnă.